

Filozofski fakultet / Filosofija (2020) / UVOD U TEORIJU SAZNANJA

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje sa bazičnim konceptima i problemima teorije saznanja i njenim klasičnim pozicijama, razlikovanje kritičkog, skeptičkog i dogmatskog stanovišta.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Doc. dr Dušan Ignjatović, mr Darko Blagojević
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, rad na izvornim filozofskim tekstovima na različitim nivoima interpretacije, diskusije, testovi, kolokvijumi, konsultacije.
I nedjelja, pred.	Teorija saznanja kao filozofska disciplina – specifičnost pristupa i odnos prema srodnim disciplinama
I nedjelja, vježbe	Teorija saznanja kao filozofska disciplina. Analiza.
II nedjelja, pred.	Sažet pregled historijata discipline: antički, srednjovekovni, novovekovni i savremeni period;
II nedjelja, vježbe	Sažet pregled historijata discipline. Primjeri.
III nedjelja, pred.	Fenomen i problem spoznaje: glavni epistemčki pojmovi i pitanje definisanja znanja, tipovi znanja;
III nedjelja, vježbe	Analiza tipova znanja.
IV nedjelja, pred.	Skepticizam, antički i novovjekovni: Sekstus Empirikus, Dekart, Hjum;
IV nedjelja, vježbe	Skepticizam. Tumačenje teksta.
V nedjelja, pred.	Pozicija skepticizma i konstituisanje teorije saznanja;
V nedjelja, vježbe	Razvoj skepticizma kroz historiju filosofije.
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum;
VI nedjelja, vježbe	Izlaganje seminarskih radova.
VII nedjelja, pred.	Nelsonovo problematizovanje mogućnosti teorije saznanja i izvjesnost kao epistemčki ideal (Dekart, Paskal, Pers);
VII nedjelja, vježbe	Dekartov skepticizam. Analiza.
VIII nedjelja, pred.	Problem zasnivanja saznanja: Friz, Popper, Albert;
VIII nedjelja, vježbe	Popperova teorija saznanja. Primjeri.
IX nedjelja, pred.	Teorije značenja jezičkih simbola (realizam, formalizam, bihevizizam ...);
IX nedjelja, vježbe	Realizam u epistemologiji. Tumačenje teksta.
X nedjelja, pred.	Teorije istine (teorija korespondencije, pragmaticka teorija, semanticka teorija, koherentizam, teorija konsenzusa..);
X nedjelja, vježbe	Klasične teorije istine. Analiza.
XI nedjelja, pred.	Teorije apriornog saznanja (racionalizam, Kant);
XI nedjelja, vježbe	Kantova epistemološka pozicija.
XII nedjelja, pred.	Kolokvijum;
XII nedjelja, vježbe	Tumačenje zadatih tekstova.
XIII nedjelja, pred.	Teorije perceptivnog saznanja (empirizam, fenomenalizam, kauzalna teorija ...etc.);
XIII nedjelja, vježbe	Empirizam. Primjeri.
XIV nedjelja, pred.	Epistemološki realizam, fenomenalizam, konstruktivizam;
XIV nedjelja, vježbe	Fenomenalizam i njegove specifičnosti. Analiza.
XV nedjelja, pred.	Eksternalistički i internalistički pristup tumačenju saznanja – kriteriološke konsekvence, evoluciona epistemologija.
XV nedjelja, vježbe	Evoluciona epistemologija. Primjeri.
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i rade kolokvijume.
Konsultacije	Konsultacije se održavaju u terminu nakon predavanja.
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno: 5 kredita x 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: 2 sati predavanja 2 sati vježbi 2 sati i 40 minuta individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije U semestru: Nastava i završni ispit: (6 sati i 40 minuta) x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2

	x (6 sati i 40 minuta) = 13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava) + 13 sati i 20 minuta (priprema) + 30 sati (dopunski rad)
Literatura	Hemlin, Dejvid: Teorija saznanja, Nikšić 2002. Lazović, Živan: Priroda epistemickog opravdanja, Beograd 1994 (pojedini odeljci) Marković, Mihailo: Dijalektička teorija značenja (I.deo), Nolit, Beograd 1972., Berberović, Jelena: Znanje i istina, Sarajevo 1972.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Svaki od dva kolokvijuma nosi po 20 poena; Prisustvo nastavi i rad na času nosi 10 poena; Završni ispit nosi 50 poena;
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što studenti polože ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. Razumije i poznaje tipološke karakteristike teorije saznanja kao samostalne discipline, njen svojstveni pristup tumačenju fenomena ljudskog saznanja, 2. Objasni osnovne epistemičke pojmove, kategorije i probleme, 3. Poznaje različite teorije jezičkog značenja i istine, te eksplicuje odgovarajuće definicije, 4. Analizira specifične distingviranih vrsta znanja (perceptivno, intuitivno, apriorno, metafizičko, operativno), 5. Procjenjuje pitanja i probleme realističke interpretacije saznanja i opisuje funkcionisanje saznavnih procesa, njihovu strukturu, mogućnosti i limite.